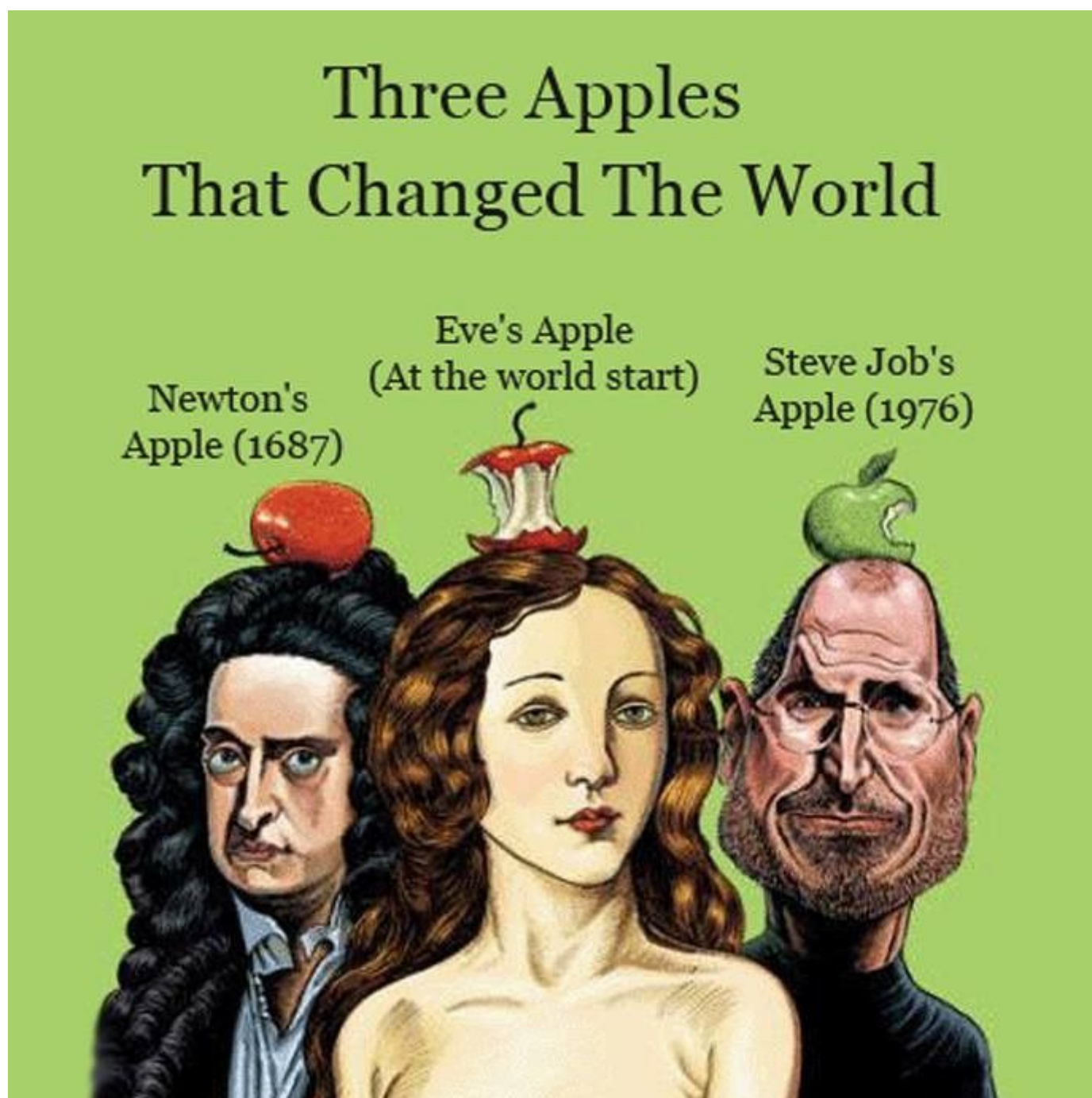




Gdje prestaje činjenica, a počinje mišljenje?

Zadatak osmišljen da potakne učenice i učenika da razmišljaju o onome što čitaju i upitaju sebe je li nešto zaista činjenično i takvo, ili je to proizvod nekog/nečijeg mišljenja. Motiv jabuke je nešto što može povezati njihova prethodna znanja.



Tags

Aktivnosti sa učenicima

Kompetencija višejezičnosti

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Jezičko-komunikacijsko područje - Maternji jezik

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 2. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Poseban vid nastavnog procesa - Sekcije

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Vjeronauk(a)

Umjetničko područje

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Područje prirodnih nauka

Predmet

Hrvatski jezik

Ključne kompetencije

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj/evi:

- Poticanje kritičkog razmišljanja – propitivanje izvora informacija, npr. Je li Wikipedia pouzdan izvor?
- Povezivanje književnosti sa srodnim predmetima (vjeronauk/etika/latinski jezik/povijest), ali i sa drugim školskim predmetima (fizika, informatika)
- Razumijevanje simbolike – jabuka – znatiželja / inat / prijezir / raskol / mogućnost / inovacija

Ishodi:

- Učenici će moći opisati što su činjenice (one informacije koje se mogu potvrditi, koja su suprotna nagađanjima) i mišljenja (subjektivna uvjerenja ili interpretacije) vezano uz tvrdnje, u ovom slučaju, tvrdnje o jabuci.
- Svaki/a učenik/ će imati priliku da sam/a definira što su to činjenice, a što mišljenje.
- Učenici će imenovati razlike između simbola i konkretnog predmeta.
- Učenici će utvrditi zašto je baš jabuka voće koje je raslo na zabranjenom stablu u rajskom vrtu, imaju li tu informaciju u Starom zavjetu ili...?

Detaljan opis realizacije

Nakon pozdrava, učenicima je rečeno da će tog dana raditi jednu vježbu koja je djelomično vezana za književnost, a djelomično za neke druge školske predmete. Učenicima je postavljeno pitanje što znaju o simbolima, pa su tako krenuli s općepoznatim simbolima – sve do onih internih, čije značenje nije poznato svima. Na pitanje kako bi oni definirali činjenice i mišljenje, jedan je učenik rekao: Čini mi se – činjenica / Mislim – mišljenje, a većina ih se složila da je činjenica nešto što što je jednostavno tako, da tu nema prilike za nešto drugo, dok su za mišljenje rekli da je već osobno / lično i da će se oko činjenica svi složiti, a oko mišljenja neću.

Prvo pitanje koje im je postavljeno je bilo što misle da simbolizira zabranjeno voće u Starom zavjetu. Odgovori su se razlikovali: znatiželja, prirodna strana čovjeka, grijeh, otpor,... Neki su učenici rekli da se takvo što ne preispituje, nego prihvaća. Ubrzo su došli do toga da ne mogu sa sigurnošću reći da se baš jabuka spominje u Starom zavjetu, ali da su toliko puta vidjeli sliku Eve i Adama s jabukom u ruci, da su počeli podrazumijevati da su pročitali da je riječ o jabuci. Učenicima je predloženo da razgovaraju sa profesorom latinskoga jezika, koji je ujedno i svećenik o korjenu

riječi zlo, I korjenu riječi jabuka (na lat. jeziku). Na tvrdnju da je matematika najteži školski predmet, jedna je učenica rekla da zna da je to mišljenje, ali da je to mišljenje toliko rasprostranjeno da razmišlja da napiše da je činjenica.

Nakon toga su učenici podijeljeni u grupe I jedni drugima govorili izjave i pogađali radi li se o činjenici ili mišljenju. Poneke od njih bi znale zbuniti konstrukcije rečenice: Smatram da / Smatra se da.

Što se vannastavne aktivnosti tiče, nekoliko učenica je odabralo dva književna djela; Emmu Bovary i Anu Karenjinu, te su na osnovu ta dva djela iznijele svoje mišljenje i/ili činjenice.

Praćenje i procjenjivanje

- Neformalno promatranje i povremeno uključivanje (ukoliko je bilo potrebno nešto objasniti)
- Evaluacija grupnog rada
- Praćenje /analiza sudjelovanja učenika u grupnoj diskusiji o mišljenju i činjenicama

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

- Što sve u životu podrazumijevamo i prihvaćamo ?
- Pronaći književna djela u kojima se spominju naranče i objasniti njihovu simboliku.
- Potaknuti učenike da rade sa vršnjacima čije se mišljenje razlikuje od njihovog kako bi imali prilike čuti i argumente koji se razlikuju od njihovih.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Za ovu temu – Činjenice ili mišljenje – nije loše uključiti što više različitih predmeta / znanosti kako bi se svaki učenik mogao uključiti obrazložiti svoj odgovor.

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Collections

Priprema za čas - Srednja škola